

Til Kirkerådet

Et høyst personlig hørings svar i saken frivillighet, fra Magnhild Landrø som etter en kronikk (24/8) i Vårt Land opplevde svært mye respons på mine fripostige tanker. Veldig mange som kjente seg igjen, og mange som kommenterte nettopp dette: Kirken har to staber: en ansatt-stab, og en frivilligstab. Det tenker jeg er en todeling som det må bli slutt på, når Kirkerådet nå skal diskutere frivilligheten i kirka!

I etterkant av mitt avisinnlegg/responsen har jeg googlet mye, og jeg har gitt et etterspurt innspill til min lokale menighet, og jeg har også begynt å skjønne at Dnks måte å være menighet på trolig vil bli enda mer avhengig av gratis hjelp fra frivillige. Kanskje vil vi bli mer som ei frikirke, der vi både må stille med pianist/gitarist, trosopplæringsledere, konfirmantledere og diakoner som må jobbe gratis for menigheten.

Jeg velger å legge ved det notatet (under) som mitt eget lokale menighetsråd skal gå ut fra når de nå begynner å jobbe med menighetens frivillighet. Jeg tror dette notatet kan være en hjelp for flere menigheter når de skal jobbe seriøst med å støtte/oppmuntre/oppfordre til frivillighet. Og nå kan det hende at også Kirkerådet kan ha bruk for det. Notatet er iallfall kommet *nedenfra!*

Frivillige i Røa menighet

September 2020: Et notat fra Magnhild Landrø – en frivillig i menigheten – som ønsker at det skal være udelt positivt og inspirerende å jobbe for Røa menighet.

Tankene i dette notatet er ment som et utgangspunkt for en videre diskusjon i MR/stab, som skal handle om å få til et attraktivt frivillig arbeid i Røa menighet. Og de poengene jeg gjør, handler like mye om *holdninger* som det handler om *ønskede handlinger*. Mitt innspill tar også utgangspunkt i det faktum at Dnk i framtida får en ny kirkeorganisering (under utredning), der Morten Muller-Nilssen (utvalgsleder for komiteene som jobber med ny kirkeordning) sier i et intervju 31/7 i VL: «Dette er en stor reform som vil berøre alle som har tilknytning til kirken, og innspill fra både ansatte, frivillige og brukere er viktige for folkekirken.» Han inkluderer de frivillige i samme slengen som de ansatte. Og slik tror mange at vår framtidige kirke vil være: mye mer avhengig av de frivillige og brukerne.

Jeg har sju punkter som jeg tenker at MR bør ha noen tanker om:

1: Målsetting med forberedelse til godt frivillig arbeid

1. at «de gamle» frivillige skal kunne ha lyst til å fortsette
2. at nye frivillige skal få lyst til å delta
3. at menighetens ledelse – og også menighetsmedlemmene - innvilger seg å tenke på at det er en «stab 2» i menigheten. Stab 2 (gratisgjengen) bør estimeres like bra som stab 1 (de lønnede) – av både stab/MR/menighet.

2: Hva skal til for å få til et enda bedre frivilligarbeid i Røa menighet?

1. at folk får vite om behovene. Folk må bli spurt om å ta en konkret utfordring, og/eller få jobbe med noe de sjøl brenner for
2. at det fins god tilrettelegging for arbeidet, både emosjonelt og praktisk
3. at den frivillige vil oppleve at han/hun jobber i en større felles menighetsstab. Dvs at MR må ta ansvaret for at de ulike frivillig-aktivitetene også finner sin plass i menighetens budsjett; pluss at MR jevnlig holder en god kommunikasjon med de ulike frivillig-aktørene.

3: Faktiske utfordringer hittil

1. flere frivillige har opplevd at stab/MR ikke har inkludert/vist interesse/gitt mandat til
2. menighetens stab har gjerne unnskyldt seg med ustabilitet rundt daglig leder-funksjonen, og MR kan lett unnskyldt seg med at de er frivillige, de også. Men det er ingen trøst for en frivillig «der ute» som holder på å miste motet, kanskje til og med helt alene
3. frivillige må ikke få følelsen av at de «forstyrrer» staben ved f.eks å spørre om hjelp, eller be om råd.

4: Gjør de frivillige synlige

1. Årsrapporten. Sørg for at enhver årsrapport alltid har et sentralt punkt om menighetens frivillig-arbeid. Skriv hvor mange årsværk tjenesten totalt utgjør, og hva slags tjenester som bli utført. MR kan også vurdere om de vil navngi de frivillige i årsrapporten, iallfall i den grad de fast ansatte blir navngitt. MR kan med fordel lage en årsstatistikk på utførte frivilligtimer innen de ulike menighetstjenester, for det sier jo også noe om stor besparing i menighetens budsjett.

2. Gudstjenesten. Bruk «sakral» tid under gudstjenestens info-punkt (eller i det minste på kirkekaffen) til innimellom å presentere ulike frivillige. Frivillig-arbeidet hører heime som et punkt på en gudstjeneste, både fordi vi trenger opplysning om hva menigheten driver med/hvem som bidrar, og vi trenger at den/de som blir «vist fram» får forbønn i dagens gudstjenesteliturgi. Jeg tipper at ikke en sjel i staben på Røa vet at nå nettopp har Speiderne skiftet troppsleder (har Johan Hammer noen gang fått en takk/et besøk? Og hvem vet hvem den nye troppslederen Sander Furuheim er? Hvem kjenner Solfrid og Bente som hver torsdag inviterer til Pusterom? Og det ville ikke vært noen julemesse på Røa, hadde det ikke vært for Borghild, Eva og gjengen. Og hvorfor må Einar og Kjell Roar være til stede når stabler av menighetsbladet kommer fra trykkeriet? Og hun som har gått med menighetsbladet i hele sitt liv? Hvem vet hvem ballspiller Hilde Kloster Smerud er, som ukentlig stiller opp for Røa-ungdommene i Voksen/Røa? Hva skal ledergruppa på Kirkehjørnet gjøre når de ser at det er knapt med antall folk som kan melde seg som vertskap, og de samme må stille på vakter mer enn de har mulighet til? Hvem er Elke som hver vår sitter på huk i blomsterbedene rundt kirken? Er det noen som driver med KRIK-arbeid på Røa nå? På en eller annen gudstjeneste: Legg utover gummimattene foran i kirken og fortell om Alice som hver tirsdag har babysang her! *Menighetens ukentlige aktiviteter må bæres inn i søndagens gudstjeneste.* Kanskje er det sånn at menighetens folk kan ha lyst til å dukke opp på en babysang, eller en barnesang. Eller de vil melde seg i bladkorpset. Etc...

3. Stabene. Folk flest må skjønne at det ikke er bare staben på kontoret som jobber for Røa menighet. Men de ansatte har et større ansvar for menighetslivet, og bør derfor også ta aktivt kontakt og vise interesse for den enkelte frivilliges tjeneste (stab 2), og gjøre seg tilgjengelig når det er et problem som bør løses.

5: Gi gjerne de frivillige noen fordeler og hyggelige overraskelser

1. De trofaste frivillige kan få leie kirkens lokaler til en redusert pris for privat bruk.
2. I den grad menighet/stab noen gang får tilsendt gratisbilletter til konserter, bokbad, andre spennende arrangementer, så la de frivillige også bli med i den trekninga!
3. De frivillige bør få et årskort for fri parkering på kirkens P-plass.

6: Utholdenheten

1. Flere frivillige i Røa menighet vurderer stadig å miste motet, fordi det er så lite oppmerksomhet rettet mot det de holder på med, år etter år. Hva kan evt endre på dette? Stab og MR bør føle et ansvar for dette**, og la det bli viktig å opprettholde en jevn kontakt med de frivillige. Det bør med fordel diskuteres om det kan/skal etableres en slags frivillig-ansvars-ordning som gjør at det blir lettere underveis for den enkelte frivillige å ta kontakt: få hjelp, få trøst, få en

pause, få inspirasjon til videre arbeid, unngå kollisjoner og misforståelser. Noen menigheter har en frivillig-koordinator – enten blant de ansatte, eller kanskje en «overordnet» (evt honorert) frivillig som kan koordinere, og som kan skape en sterkere link mellom stab og frivillige. Noen menigheter gjør det sånn at de frivillige forholder seg til den i staben som har ansvaret for den type aktivitet som utføres. Men hvem skal da de frivillige på Kirkehjørnet forholde seg til, for menigheten har jo ingen diakon, for eksempel. MR kan med fordel orientere seg om hvordan Vågsbygd menighet har laget et brukbart system (sektorledere), som gjør at de frivillige ikke føler seg helt alene med sitt oppdrag***.

2. Hele menigheten bør kunne støtte de frivillige. Noen kan inviteres (f eks via sms) til å be konkret for de frivillige som «akkurat nå» er i aksjon med sine ukens-oppdrag. Enkelte i menigheten kan også – etter nærmere avtale - oppsøke f eks Speideren, Kirkehjørnet, Pusterom, korøving (surprise nachspiel taco-servering!), og være til stede, for å delta, for å hjelpe til (med å holde orden på urolige barn f eks). Tenk om noen i menigheten kunne ta på seg snømåking ved inngangene der det skal skje noe, slik at lederne for de ulike aktivitetene kan slippe å gjøre også det, i forkant av Pusterom, Kirkehjørnet, lunsjtreff, babysang, etc. Eller at mandagsgruppa får spontan hjelp av noen som går forbi når de luker bed og rydder i parken.

3. De frivillige må kunne gis en pause/avvikling, uten at det konkrete menighets-tilbudet dermed må opphøre, fordi den frivillige lederen må slutte. Det er ikke den enkelte frivilliges ansvar å rekruttere noen som kan overta når krefter/arbeidslust ikke lenger fins. Hvem tar dette ansvaret? En frivillig skal aldri behøve å ha dårlig samvittighet om han/hun ønsker å slutte i tjenesten.

7: En kvalitativ undersøkelse blant de frivillige

Det jeg hittil har sagt/problematisert/foreslått, kommer fra mitt hode, basert på mine, og noen andres erfaringer – både fra Røa og andre menigheter. Men jeg tror at ethvert nytt MR i sin arbeidsperiode bør gjøre en liten undersøkelse blant de frivillige, der det kan gå fram hvordan den frivillige opplever sin arbeidssituasjon. Dette kan gi MR hjelp til å skjønne hvordan frivilligheten i Røa menighet kan bli enda bedre. En slik undersøkelse kan f eks ha 10 følgende spørsmål:

1. På hvilken måte er du/har du vært en frivillig medarbeider i din lokale menighet?
2. Hva har vært din største glede ved å bidra som frivillig?
3. Hva har du tenkt på som det mest krevende/slitsomme ved å være en frivillig?
4. Har du fått noen form for opplæring/instruks for å gjøre din frivilligjobb?
5. Føler du at du med din innsats er en del av menighetens hovedmålsetting?
6. På hvilken måte samarbeider stab og menighetsråd med deg som frivillig, formelt eller uformelt?
7. Tenker du noen ganger på at du jobber gratis for menigheten, mens staben får lønn?
8. Når kommer dagen da du kjenner at du har holdt på lenge nok, og vil slutte som frivillig?
9. Hvordan jobber din menighet for at også de frivillige skal være en del av en storstab?
10. Hva er det som skal til for at du aldri skal gå lei av å være en frivillig i Dnk?

PS: til Kirkerådet: Den første gangen jeg begynte å tenke på at noe var fryktelig galt i min menighet, var en gang som jeg hadde avtalt med en av de maaaange daglige ledere som har vært innom de siste fire årene, at hun skulle hjelpe meg med start-knappen på en kopieringsjobb (vi skulle dele ut brosjyrer til bydelens barne/barsel-stasjon). Daglig leder var åpenbart travel, og jeg fikk servert følgende melding: «Vi har altfor mye å gjøre. Vi må først og fremst få gjort unna våre lovpålagte oppgaver». Da gikk jeg heim og gråt av fortvilelse, og tenkte på alle de andre frivillige: Blir de også sett på som «ikke prioritert»? Katastrofe for menigheten.

Magnhild Landrø (48268365)